i

PENDIDIKAN ISLAM
KERTAS 1 (1223 / 1)
MASA MENJAWAB 2 JAM 30 MINIT

5 SOALAN : WAJIB JAWAB SEMUA

CADANGAN PERUNTUKKAN MASA SEMASA MENJAWAB

1. SOALAN 1 : 20 MINIT (AYAT KEFAHAMAN / HADIS / TAJWID)
2. SOALAN 2 : 20 MINIT (AQIDAH)
3. SOALAN 3 : 20 MINIT (FEKAH)
4. SOALAN 4 : 20 MINIT (SIRAH NABAWI)
5. SOALAN 5 : 20 MINIT (ADAB DAH AKHLAK ISLAMIYYAH)

BAKI MASA 50 MINIT DIGUNAKAN UNTUK

1. MENYEMAK
2. MENAMBAH JAWAPAN
3. MENJAWAB SOALAN YANG TERTANGGUH

Disediakan & Disusun Oleh :
Ustazah Hasni Binti Risi
Panitia Pendidikan Islam
SMK Kunak Jaya, Sabah

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

P1

NO	TILAWAH AL-QURAN	ISI PENTING
1	**LARANGAN RASUAH (T4)** **RASUAH : Pemberian @ SUAPAN bertujuan memalsukan kebenaran dan membenarkan kepalsuan** **Larangan Allah berdasarkan ayat** : Judi / Mencuri / Merompak / Menipu / Rasuah / Riba / Salah guna kuasa **(JM³R²S)**	**Bentuk kesalahan rasuah** 1. Meminta @ menerima rasuah 2. Menawarkan @ memberikan rasuah 3. Menyalahgunakan jawatan/kuasa 4. Mengemukakan tuntutan palsu **Kesan perbuatan Rasuah** 1. Allah dan Rasul melaknat pemberi & penerima rasuah 2. Hilang harga diri kerana perbuatan itu berdosa 3. Melumpuhkan ekonomi negara akibat kos pengurusan yang meningkat 4. Meningkatkan kes jenayah dlm masyarakat kerana sifat mementingkan diri sendiri
2	**MEMAHAMI SUNNATULLAH (T4)** **SUNNATULLAH : Sistem dan peraturan yang ditetapkan oleh Allah SWT terhadap semua makhluk dan tiada siapa yang boleh menghalang @ mengubah ketetapan tersebut**	**Sebab turun ayat 139** : Nabi Muhammad **BERDOA** memohon bantuan Allah ketika tentera Islam mengalami kekalahan dalam **PERANG UHUD** **Konsep Sunnatullah :** 1. Sunnatullah bersifat tetap dan kekal dengan izin Allah 2. Sunnatullah merangkumi semua makhluk 3. Sunnatullah berasaskan kepada konsep sebab-musabab dan akibat **Kesan memahami Sunnatullah** 1. Menerima ketetapan Allah dgn bersifat positif dalam setiap keadaan 2. Meyakini apa yg berlaku adl mengikut ketetapan & kehendak Allah yg Maha Bijaksana

P2

DIKASUT

NO	TILAWAH AL-QURAN	ISI PENTING
1	**LARANGAN MEMPERSENDA AGAMA (T4)** **Btk perbuatan persendakan agama** 1. Berasa bangga mempersendakan nama Allah 2. Menghina dan mengejek sunnah Rasulullah 3. Menghina golongan ulamak dan org soleh 4. Menyanjung perbuatan maksiat	**Cara menjaga kesucian agama Islam** 1. Memperkasakan program keilmuan / Mendalami ilmu 2. Penguatkuasaan undang 3. Meningkatkan kualiti ibadah fardu dan sunat 4. Bersahabat dengan orang soleh 5. Pastikan sesuatu amalan berdasarkan Al-Quran dan Hadis / cari maklumat sohih **Kesan mempersendakan agama** 1. Boleh membatalkan iman 2. Tidak mendapat kejayaan di dunia dan akhirat 3. Tidak dipandang oleh Allah oleh Allah di akhira
2	**DAKWAH PEMACU KEMAJUAN (T4)** **TUNTUTN DALAM AYAT:** 1. Berdakwah 2. Beramal soleh **3.** Jadikan Islam sebagai cara hidup	**DAKWAH :** Menyeru melakukan perkara yg diperintah Allah & tinggalkan laranganNya **BERDAKWAH :** Mengajak & menyeru manusia spy takut kpd Allah dgn pendekatan terbaik **BERAMAL SOLEH :** Perbuatan baik yg dilakukan mengikut panduan al-quran dan sunnah dengan untuk niat mendekatkan diri kpd Allah **ISLAM CARA HIDUP :** Melaksanakan ajaran Islam dlm semua bidang kehidupan
3	**CIRI-CIRI MUKMIN BERJAYA (T5)** **Iman Khusyuk Siap Zakat Maruah Amanah Janji Jaga Solat**	**Ciri-ciri Mukmin Berjaya berdasarkan ayat :** 1. Beriman kepad Allah SWT 2. Khusyuk dalam solat 3. Menjauhi perbuatan dan perkataan yang sia-sia 4. Menunaikan zakat 5. Menjaga kehormatan dirI 6. Menjaga amanah dan janji 7. Sentiasa memelihara solat

NO	TILAWAH AL-QURAN	ISI PENTING
1	**MEMAHAMI KEUTAMAAN DALAM TINDAKAN (T5)** **FIQH AULAWIYAT : mengutamakan perkara yang sepatutnya didahulukan berdasarkan prinsip syarak** *#uhrpanitiapaiSMKKJsabah* **P3**	**Sebab turun ayat :** Beberapa sahabat berbincang tentang amalan apakah yang utama dilaksanakan selepas pembukaan Kota Mekah hingga saling meninggikan suara. Percakapan mereka ditegur oleh Saidina Umar kerana tidak sopan meninggikan suara di sebelah mimbar Rasulullah. Kemudian Saidina Umar mengadu hal ini kepada Rasulullah dan turunlah ayat tersebut. **Prinsip asas dalam Fiqh al-Aulawiyyat :** 1. Bersumberkan dalil syarak 2. Mengutamakan perkara yg diutamakan oleh syarak 3. Mengambil kira keperluan semasa dan setempat 4. Mengutamakan keperluan @ manfaat bersama berbanding manfaat peribadi 5. Mengambil kira tahap keupayaan individu
2	**KEPELBAGAIAN BANGSA DALAM ISLAM (T5)** **Keutamaan Taqwa** 1. Manusia adalah sama di sisi Allah yg bezakan Taqwa 2. Tunaikann hak sesama manusia wp berbeza kaum dan budaya	**Sebab turun ayat :** Rasulullah minta Bilal Bin Rabah laungkan azan ms pembukaan Kota Mekah,sahabat pandang rendah Bilal, Malaikat Jibril beritahu Rasulullah lalu Rasulullah SAW memanggil mereka dan bertanyakan tentang tindakan mereka lalu turunlah ayat ini. **Tuntutan saling mengenali dalam kalangan pelbagai bangsa :** 1. Menjalin perpaduan 2. Mengiktiraf kemuliaan & harga diri manusia tanpa mengira rupa paras dan etnik 3. Menjalin hubungan dgn orang bukan Islam yang tidak memusuhi Islam 4. Menggalakkan kerjasama utk lengkapi antara satu sama lain

NO	HADIS	ISI PENTING	
1	**Dosa-Dosa Besar (T4)** **S^2M^3QL**	**TUJUH dosa besar yang terkandung dalam hadis :** Syirik / Sihir / Membunuh / Makan riba / Makan harta anak yatim Lari dari medan perang Menuduh perempuan yang beriman berzina (Qazaf)	
2	**Kemuliaan Berdikari (T4)** **Maksud** : Berusaha sendiri dan tidak bergantung pada bantuan orang lain **P4**	**Konsep berdikari :** 1. Gunakan potensi diri spt kekuatan fizikal dan kecerdikan akal untuk yang bermanfaat 2. Bebaskan diri drp bergantung pd org lain demi memelihara maruah & kemuliaan diri 3. Yakini kemampuan diri laksanakan sesuatu tugas 4. Berusaha dengan bersungguh-sungguh untuk menyara kehidupan	**KELEBIHAN BERDIKARI** 1. Islam dipandang tinggi krn umatnya rajin 2. Pendapatan diyakini halal 3. Lahir modal insan berkepakaran tinggi 4. Perkasakan daya saing utk tingkatkan taraf hidup
3	**Setiap orang ialah pemimpin (T5)**	**LIMA individu yang disebutkan di dalam hadis : PISPA** Pemimpin, Pekerja, Suami, Isteri & Anak	
4	**7 golongan yang mendapat naungan Allah (T5)** **Maksud naungan : P^3** Mendapat perlindungan drp kepanasan cahaya matahari di **PADANG MASYHAR**	**TUJUH golongan yang disebut dalam hadis :** Pemimpin adil, Pemuda yang hidupnya taat beribadat kepada Allah, Seseorang yang hatinya sentiasa mencintai masjid, Dua orang yang saling mengasihi kerana Allah yang bertemu dan berpisah kerana Allah, Seseorang yang membenci perbuatan maksiat kerana takut kepada Allah, Seseorang yang menyembunyikan sedekahnya & Seseorang yang mengingati Allah hingga menitiskan air mata **Pemimpin Adil Taat Cinta Allah Sedekah Qiam Benci Maksiat**	

AL-MUNTAQIM (T4) **Maksud : Allah Maha Pembalas dengan menimpakan azab terhadap orang yang melampaui batas** **Kefahaman mengenai Nama Allah Al-Muntaqim** 1. Allah memberikan pembalasan dengan seksaan neraka terhadap orang yang menolak peringatan Al-Quran 2. Allah menimpakan azab dalam peristiwa Ad Dukhan 3. Allah memberikan pembalasan terhadap golongan yang menentang agamanya setelah diutuskan Rasul dan diberi keterangan yang jelas	**AR-RAQIB (T5)** **Maksud : Allah Maha Mengawasi semua perbuatan dan keadaan makhluk** **Bukti Allah SWT bersifat Ar-Raqib** 1. Allah SWT Maha Mengawasi manusia dalam aspek kepatuhan kepada perintah dan laranganNya 2. Allah SWT sentiasa mengawasi manusia dalam aspek hubungan sesama manusia *#uhrpanitiapaiSMKKJsabah* **P5**
AL-JABBAR (T4) **Maksud : Allah Maha Berkuasa secara mutlak untuk melakukan segala kehendak-Nya** **Kefahaman mengenai Nama Allah Al-Jabbar** 1. Allah SWT memiliki dan menguasai seluruh alam . Semua makhluk beada dalam pemerintahan Allah 2. Allah SWT tidak boleh dipersoalkan perbuatan-Nya 3. Manusia wajib bersifat rendah diri kerana Allah akan mencampakkan makhluk yang bersikap takbur dan bongkak ke dalam neraka jahanam	**AS-SYAHID (T5)** **Maksud : Allah Maha Menyaksikan segala perbuatan dan mendengar segala ucapan makhluk serta tiada sesuatu pun yang tersembunyi daripadaNya** **Bukti Allah SWT bersifat As-Syahid** 1. Allah menjadi saksi perutusan Rasulullah SAW ke atas umatnya 2. Allah SWT Maha Menyaksikan dan menghitung segala amal perbuatan manusia 3. Allah SWT sahaja yang menjadi saksi atas segala perkara yang nyata atau tersembunyi 4. Allah SWT menjadi saksi pembohongan orang-orang munafik

AQIDAH TINGKATAN 4 :
PERKARA YANG MEMBATALKAN IMAN

P6

CARA IMAN TERBATAL		CONTOH
IKTIQAD	Uluhiyyah	Mengingkari kewujudan Allah sebagai pencipta
	An-Nubuwwah	Ingkari kerasulan Nabi Muhammad sebagai nabi dan rasul terakhir
	Al-Ghaibiyyat	Mengingkari kewujudan malaikat dan jin
	As-Syariat	Mengingkari rukun Islam atau satu daripadanya
PERKATAAN	Pengakuan mengandungi kufur	"saya tidak lagi beragama Islam"
	Penafian akidah Islam	"saya tidak percaya adanya malaikat raqib & atid"
	Persendaan hukum Islam	"Bilal itu menyalak seperti anjing"
PERBUATAN	Sujud kepada berhala atau makhluk dengan sengaja	
	Melakukan upacara ibadat agama lain	

SYARAT TERBATAL IMAN

1. Mengetahui perkara yg dilakukan membawa kepada kufur
2. Mengingkari perkara asas dalam Islam seperti perkara yang berkaitan dengan Rukun Iman dan Rukun Islam
3. Melakukan perkara yang jelas membawa diri kepada kufur
4. Lakukan sst dgn sengaja & pilihan sendiri tanpa paksaan

KESAN MELAKUKAN PERKARA YANG MEMBATALKAN IMAN

1. Rosak segala amalan soleh dan ibadah yang dilakukan
2. Tidak diampunkan dosa jika tidak bertaubat& kembali kpd Allah
3. Diharamkan memasuki syurga dan kekal dalam neraka
4. Hilang hak harta pusaka yg ditinggalkan oleh keluarga muslim

AKIDAH TINGKATAN 4
HINDARI AJARAN SESAT

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

P7

CIRI-CIRI AJARAN SESAT	CONTOH
ASPEK AL-QURAN & HADIS	1. Meyakini terdapat Al-Quran lain yang tersembunyi 2. Memahami dan mentafsir Al-Quran dengan logik akal
ASPEK AKIDAH	1. Mengaku menjadi nabi atau rasul 2. Menolak alam ghaib seperti roh dan malaikat
ASPEK IBADAH	1. Menolak kewajipan ibadah fardhu 2. Menghalalkan perzinaan atas nama nikah
ASPEK AKHLAK	1. Mengejek dan mempersendakan sahabat nabi SAW 2. bersikap taasub dengan ajaran guru dan mengganggap hanya kumpulannnya yang benar

KESAN MELAKUKAN AJARAN SESAT

AGAMA : Melemahkan iman dan merosakkan akidah / Menjatuhkan imej umat Islam
EKONOMI : Melahirkan individu yang pasif dan malas / Membelanjakan wang pada perkara yang tidak berfaedah
POLITIK : Menggugat kestabilan politik akibat tindakan keganasan / Suasana politik yg tidak harmoni akibat taksub kepada pemimpin kumpulan
KEMASYARAKAYTAN : Membentuk individu masyarakat yg bersifat agresif dan kasar / Memutuskan hubungan silaturrahim dan persaudaraan Islam

KUMPULAN	PENGERTIAN	PRINSIP UTAMA
AHLI SUNNAH WAL JAMAAH **Ahlul Hadis** **As-Salafus Soleh**	Kumpulan majoriti umat Islam yang memahami dan **berpegang pada Al-Quran dan As-Sunnah** menerusi para sahabat dan tabi'in serta tabi' tabi'in dalam prinsip aqidah, syariat dan akhlak	1. **IMAN** ialah kepercayaan serta keyakinan dalam hati , pengakuan dengan lidah dan beramal dengan perbuatan sebagai bukti kesempurnaan iman 2. Meyakini kewujudan perkara-perkara ghaib 3. Meyakini syurga dan neraka telah wujud sebelum dijadikan makhluk
SYIAH	Kumpulan yang menuntut supaya **Saidina Ali Bin Abi Talib** dilantik sebagai khalifah selepas Rasulullah dan berkeyakinan hanya Ahlul Bait yang layak memegang jawatan khalifah	1. Meyakini bahawa **imam-imam** adalah **maksum** 2. Menyanjungi Saidina Ali keterlaluan hingga disamakan dengan Rasulullah SAW 3. Menambah nama Saidina Ali dalam syahadah selepas nama Nabi Muhammad SAW
KHAWARIJ	Kumpulan pengikut Saidina Ali Bin Abi Talin yang berpaling tadah kerana tidak berpuas hati dengan keputusan **MAJLIS TAHKIM**	1. Menyatakan Saidina Ali melakukan dosa besar serta kufur kerana bersetuju mengadakan Majlis Tahkim 2. Wajib keluar menentang pemimpin @ khalifah yang tidak adil 3. Beriktikad bahawa pelaku dosa besar adalah kafir
P8 **MUKTAZILAH**	Kumpulan yang diasaskan oleh **WASIL BIN ATO'** setelah berlaku **perbezaan pendapat** antara beliau dengan guru beliau Hasan al-Basri tentang kedudukan pelaku dosa besar	1. Menafikan sifat maani pada zat Allah SWT 2. Meyakini manusia bertanggungjawab sepenuhny atas perbuatan mereka samada baik @ buruk tanpa ditentukan oleh Allah 3. Meyakini pelaku dosa besar berada pada kedudukan antara mukmin dengan kafir dan mereka kekal di dalam neraka

PANDANGAN AHLI SUNNAH WALJAMAAH & ALIRAN YG BERTENTANGAN DENGANNYA TTG BEBERAPA ISU		
ISU	**AHLI SUNNAH WAL JAMAAH**	**ALIRAN YANG LAIN**
ADAKAH AL-QURAN MAKHLUK?	Al-Quran merupakan kalam Allah yang bersifat qadim (sedia ada)	**MUKTAZILAH** : Al-Quran adalah makhluk yang bersifat hadis (baharu)
MELIHAT ALLAH SWT	Semua orang beriman dapat melihat Allah pada hari akhirat kelak	**MUKTAZILAH** : Mustahil makhluk boleh melihat Allah kerana Allah tidak menyerupai makhluk
PELAKU DOSA BESAR	Pelaku dosa besar tetap dikira sebagai mukmin bukan kafir dan dihukum fasik jika tidak bertaubat	**KHAWARIJ** : Pelaku dosa besar dianggap kafir **MUKTAZILAH** : Pelaku dosa besar berada pada satu kedudukan antara mukmin dengan kafir dan mereka kekal di dalam neraka
QADA' DAN QADAR	Setiap perkara baik dan buruk datang daripada Allah dan manusia dikurniakan akal untuk berfikir dan berikhtiar memilih antara baik dengan buruk	**MUKTAZILAH** : Setiap perkara baik dan buruk datangnya daripada manusia semata-mata
P9 **KEDUDUKAN IMAN** *#uhrpanitiapaiSMKKJsabah*	ASWJ mempercayai iman boleh bertambah dan berkurang bergantung kepada amal soleh dan maksiat yang dilakukan	**KHAWARIJ DAN MUKTAZILAH** : Iman tidak boleh bertambah dan berkurang. Iman ada apabila melakukan kebaikan dan iman hilang apabila melakukan kemungkaran

KEPENTINGAN BERPEGANG DENGAN AKIDAH AHLI SUNNAH WALJAMAAH

Mendapat keredhaan Allah / menjadi asas penerimaan sesuatu amalan / memelihara kesucian agama Islam / menjaga keamanan negara / mengelakkan umat Islam drp terjebak dengan ajaran sesat / membersihkan akidah drp sebarang bentuk kekeliruan

FEKAH TINGKATAN 4 : HAJI & UMRAH

HAJI : Mengunjungi Baitullah Al-Haram pada bulan-bulan Haji untuk mengerjakan ibadah tertentu menurut syarat-syaratnya.

UMRAH : Mengunjungi Baitullah Al-Haram pada bila-bila masa untuk mengerjakan ibadah tertentu menurut syarat-syaratnya

HUKUM HAJI & UMRAH : Wajib sekali seumur hidup bagi setiap individu yang mukallaf dan berkemampuan

PERSAMAAN HAJI & UMRAH	**RUKUN**	1. Tawaf Ifadhah 2. Sai 3. Bercukur
	PERKARA WAJIB	1. Larangan ihram 2. Mempunyai mikat makani

P10

PERBEZAAN HAJI & UMRAH

ASPEK	HAJI	UMRAH
WAKTU	Dikerjakan pada bulan haji sahaja	Dikerjakan pada bila-bila masa sepanjang tahun
RUKUN	Wajib wukuf	Tiada wukuf
PERKARA WAJIB	Melontar 7 anak batu pada ketiga-tiga jamrah	Tiada melontar 7 anak batu pada ketiga-tiga jamrah
	Bermalam di Muzdalifah	Tiada bermalam di Muzdalifah
	Bermalam di Mina	Tiada bermalam di Mina
	Melontar 7 anak batu di Jamratul Kubra	Tiada melontar 7 anak batu di Jamratul Kubra

SYARAT WAJIB HAJI	RUKUN HAJI	PERKARA WAJIB HAJI
Islam	Niat	Niat ihram di miqat
Baligh	Wukuf	Bermalam di Muzdalifah
Berakal	Tawaf	Melontar 7 anak batu di Jamratul Kubra
Merdeka	Sa'e	Bermalam di Mina
Berkemampuan	Bercukur	Melontar 7 anak batu diketiga-tiga jamrah
	Tertib	Menjauhi larangan ihram
	Nina Wanita Tercantik Suka Bunga Tulip	**Naik Motor Jatuh Motor 3J Jauh Ihram**

BERKEMAMPUAN (ISTITHO'AH)

1. Cukup perbelanjaan
2. Cukup nafkah orang tanggungan
3. Ada kenderaan pergi balik
4. Aman perjalanan pergi balik
5. Sihat tubuh badan

AMALAN SUNAT HAJI & UMRAH

1. Mandi sunat ihram
2. Solat sunat ihram
3. Talbiah
4. Solat sunat selepas tawaf

LARANGAN IHRAM

LELAKI & PEREMPUAN	LELAKI	PEREMPUAN
1. Menyapu minyak rambut 2. Mencabut bulu @ rambut 3. Memotong kuku 4. Memakaian wangi-wangian 5. Memakai sarung tangan 6. Memburu binatang 7. Memotong tumbuhan 8. Berkahwin 9. Perbuatan merangsang syahwat 10. persetubuhan	1. Memakai pakaian berjahit @ bercantum 2. menutup kepala	1. Menutup muka P11 *#uhrpanitiapaiSMKKJsabah*

JENIS-JENIS HAJI		
IFRAD Mengerjakan haji dahulu, kemudian mengerjakan umrah pada tahun yang sama	**TAMATTUK** Mengerjakan umrah dahulu dalam bulan haji, kemudian mengerjakan haji pada tahun yang sama	**QIRAN** Berniat mengerjakan haji dan umrah secara serentak

P12

HIKMAH HAJI DAN UMRAH	
ROHANI	• Menghapuskan dosa dan meraih ganjaran syurga • Menzahirkan ketaatan dalam melaksanakan perintah Allah
SOSIAL	• Saling mengenali sesama umat Islam walaupun berbeza bangsa dan negara
POLITIK	• Menzahirkan kekuatan umat Islam
DAKWAH	• Menyemarakkan perkembangan dakwah islam ke seluruh alam
EKONOMI	• Meningkatkan taraf hidup umat Islam dengan menabung dalam Tabung Haji supaya dana umat Islam meningkat • Meningkatkan dana umat Islam dan mewujudkan sumber pendapatan baharu

SEMBELIHAN (FEKAH T4)

#ubrpanitiapaiSMKKJsabah

P13

Bahasa : Memotong
Istilah : Menyembelih binatang yang halal dimakan dagingnya dgn cara memutuskan urat halkum dan urat merik
Hukum : Wajib (Supaya halal di makan)

RUKUN	SYARAT SAH	PERKARA SUNAT	PERKARA MAKRUH
PENYEMBELIH	• Beragama Islam @ ahli kitab • Lakukan penyembelihan kerana Allah	• Penyembelih menajamkan pisau • Meneyembelih pd waktu siang • Menghadap kiblat • Membaca Basmalah	• Menyembelih di hadapan binatang lain • Menyembelih waktu malam • Tidak menghadap kiblat • Tidak membaca Basmalah
BINATANG	• Masih mempunyai hayat mustaqirrah • Putus urat halkum & merik dgn segera dan sekali sembelihan	• Membaringkan binatang pada rusuk kiri	• Menyeksa binatang
ALAT	• Alat yg boleh melukakan kecuali kuku, gigi dan tulang	• Alat yg tajam seperti pisau	• Menggunakan pisau yg tumpul

HIKMAH SEMBELIHAN DARI SUDUT SYARAK DAN SAINS

1. Membezakan antara daging halal dgn daging yg haram supaya ibadat diterima
2. Hindarkan diri dr penyakit yg terdapat dlm binatang kerana toksik & bakteria yg terdapat dlm darah binatang telah dikeluarkan
3. Mempercepat proses kematian binatang yg disembelih

KORBAN & AKIKAH (FEKAH T4)

P14

ASPEK	KORBAN	AKIKAH
MAKSUD	Menyembelih binatang ternakan (al-An'am) pd 10 Zulhijjah hingga akhir hari tasyrik bertujuan mendekatkan diri kpd Allah	Binatang ternakan (al-An'am) yg disembelih sempena kelahiran bayi
HUKUM	• Sunat Muakkad • Wajib jika bernazar	• Sunat Muakkad • Wajib jika bernazar
TEMPOH PELAKSANAAN	Dilaksanakan selepas solat Hari Raya Aidil Adha hingga terbenam matahari pd akhir hari tasyrik iaitu pd 13 Zulhijjah	Sunat : Setelah sempurna kelahiran hingga bayi baligh Sunat Muakkad : Pada hari ketujuh kelahiran bayi
PEMBAHAGIAN DAGING	• 1/3 : Sahabat handai (org kaya @ jiran) • 1/3 : org yg berkorban & anggota keluarganya • 1/3 : Disedekahkan kepada fakir & miskin	• Sunat dimasak manis & disedekah sesudah dimasak • Masakan itu afdhal disedekahkan kpd org miskin • Masakan itu juga sunat dimakan oleh org yg berakikah
HIKMAH	1. Mengagung syiar Islam tanda taqwa utk dekatkan diri pd Allah 2. Mengeratkan silaturrahim 3. Tanda syukur atas nikmat spy rezeki sentiasa diberkati	1. Mengzahirkan kesyukuran kpd Allah atas kurniaan cahaya mata 2. Menghebahkan berita kelahiran spy tidak timbul prasangka 3. Menyuburkan sifat pemurah & menjauhi sifat bakhil

MUAMALAH ISLAM (FEKAH T4)

MAKSUD : Hukum syarak yg berkaiatan dgn urusan kewangan spt jualbeli, sewaan, simpanan dll **HUKUM** : Harus

MATLAMAT PENSYARIATAN MUAMALAH DLM ISLAM

- Menunjukkan keadilan Allah dlm mengatur urusan kehidupan manusia
- Mengiktiraf pemilikan harta melalui akad yg sah
- Menjaga kepentingan penjual & pembeli serta penyewa & pemilik
- Mendpt keredhaan Allah kerana lakukan suruhan-Nya & tinggalkan larangan-Nya dlm urusan harian

UNSUR YANG DIHARAMKAN DALAM MUAMALAH ISLAM

Riba : Pertambahan bayaran dlm urusan pertukaran barang dan hutang
Gharar : Kesamaran dlm urusan muamalah yg tidak dibenarkan oleh syarak
Judi : perbuatan yang melibatkan pertaruhan sesuatu yang berharga
Dharar : Setiap perkara yang membawa kerosakkan

P15

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

PERBEZAAN MUAMALAH ISLAM DENGAN KONVENSIONAL

MUAMALAH ISLAM	KONVENSIONAL
Bersumberkan al-Quran & as-Sunnah	Bersumberkan teori & pemikiran manusia semata-mata
Mengharamkan riba	Mengamalkan riba
Bebas drp unsur judi dan gharar	Mengandungi unsur judi & riba
Berteraskan keimanan kpd Allah	Berteraskan keuntungan & kekayaan

JENIS SOLAT	PENGERTIAN	HUKUM	BIL. RAKAAT	CARA PELAKSANAAN
SOLAT SUNAT DHUHA	Solat sunat yang dilakukan pada waktu antara naik matahari selepas subuh hingga sebelum gelincir matahari	**Sunat Muakkad**	**2 / 4 / 6 atau 8 rakaat**	**Digalakkan secara bersendirian**
SOLAT SUNAT GERHANA	Solat sunat yang dilakukan ketika berlaku gerhana matahari atau gerhana bulan dengan cara yang tertentu	**Sunat Muakkad**	**2 rakaat**	**Digalakkan secara berjemaah**
SOLAT SUNAT ISTIKHARAH	Solat sunat yang dilakukan untuk memohon petunjuk Allah SWT dalam menentukan pilihan bagi sesuatu perkara	**Sunat**	**2 rakaat**	**Bersendirian**
SOLAT SUNAT TASBIH	Solat sunat yang mengandungi bacaan tasbih sebanyak 300 kali pada keseluruhan solat	**Sunat**	**4 rakaat dengan 2 salam jika dilakukan pada waktu malam** ATAU **4 rakaat dengan 1 salam jika dilakukan pada waktu siang**	**Bersendirian atau berjemaah**

P16

PERKAHWINAN ialah **akad yang menghalalkan persetubuhan** lelaki dengan perempuan menurut hukum syarak

HUKUM	SITUASI
WAJIB	**Bimbang terjerumus** ke dalam **kemaksiatan** sekiranya tidak berkahwin dan mampu untuk memberikan nafkah zahir dan batin
SUNAT	Mempunyai **keinginan** untuk berkahwin dan **mampu** menyediakan nafkah zahir dan batin.
HARUS	**Tiada desakan** atau halangan untuk berkahwin
MAKRUH	Mempunyai **keinginan** untuk berkahwin tetapi **tidak mampu** memberikan nafkah untuk pasangannya seperti menghidap mati pucuk atau berpenyakit
HARAM	**Bertujuan** untuk **menzalimi** atau memudaratkan pasangannya

P17

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

HIKMAH PERKAHWINAN

1. Memenuhi tuntutan batin
2. Pelihara diri drp keruntuhan akhlak
3. Pelihara keturunan yg baik
4. Wujudkan ketenangan jiwa
5. Hindari seks bebas yg bawa penyakit
6. Jalin hubungan persaudaraan

GOLONGAN WANITA YG HARAM DIKAHWINI

HARAM SELAMANYA

Keturunan : ibu, anak perempuan, cucu perempuan
Penyusuan : Ibu susuan, anak2 ibu susuan, ibu bg ibu susuan
Persemendaan : ibu tiri, ibu mentua, menantu perempuan

HARAM SEMENTARA

- **Perempuan yg ada hubungan nasab dengan isteri**
- **Isteri orang**
- **Perempuan musyrik hingga dia masuk islam**

	RUKUN NIKAH (SISWA) : TINGKATAN 5				
	SUAMI	ISTERI	SAKSI	WALI	AKAD
SYARAT BAGI RUKUN NIKAH	• Islam • Lelaki • Bukan mahram kpd bakal isteri • Tidak dlm ihram haji @ umrah • Tidak punya 4 org isteri dalam 1 masa	• Islam • Perempuan • Bukan mahram kpd bakal suami • Tidak dlm ihram haji @ umrah • Bukan isteri org @ dlm talak raj'i	• Islam • Lelaki • Baligh • Berakal • Merdeka • Adil • Tidak dlm ihram haji @ umrah • Pendengaran & penglihatan baik	• Islam • Lelaki • Baligh • Berakal • Merdeka • Adil • Tidak dlm ihram haji @ umrah • Tidak dipaksa mewalikan	• Guna lafaz kahwin @ nikah @ terjemahan • Ijab qabul berturutan & tidak diselangi perkataan lain • Lafaz akad berkuatkuasa serta merta

SEBAB PERPINDAHAN WALI NASAB KPD WALI HAKIM

1. Tidak mempunyi wali nasab
2. Wali nasab berada jauh melebihi 2 marhalah
3. Wali hilang dan tidak dapat dikesan
4. Saudara baharu yang tiada wali nasab yang layak
5. Anak tidak sah taraf
6. Wali dalam ihrah haji atau umrah

CIRI-CIRI PEMILIHAN CALON SUAMI ISTERI

1. Penghayatan agama yang baik
2. Akhlak yang mulia
3. Keturunan yang baik
4. Sekufu
5. Pasangan yang sihat

P18

MERISIK : Peroses sebelum meminang utk kenalpasti status bakal isteri	**MEMINANG** : Lamaran seorang lelaki kepada seorang perempuan untuk dijadikan calon isteri menurut uruf setempat
Anggota **sunat dilihat** semasa meminang 1. Muka 2. Kedua tapak tangan	**WALIMATULURUS :** Kenduri yang diadakan sempena perkahwinan

MAHAR

MAKSUD MAHAR : Pemberian bernilai @ berfaedah yang wajib diberikan oleh suami kpd isterinya sbb akad nikah
HUKUM MAHAR : Wajib
HUKUM MENYEBUT MAHAR : Sunat
KADAR MAHAR : Mahar tidak mempunyai kadar yang tertentu & tidak semestinya dalam bentuk tunai
BENTUK MAHAR : Sesuatu yang bernilai @ berfaedah , sah dijadikan mahar seperti duit @ emas

P19

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

ADAB WALIMATULURUS DALAM ISLAM

1. Tuan rumah idak mengkhususkan jemputan kepada orang kaya sahaja
2. Memenuhi jemputan pada hari yang pertama sahaja sekiranya majlis tersebut lebih daripada sehari
3. Undangan tersebut untuk melahirkan kasih sayang dan merapatkan hubungan
4. Orang yang mengundang bukan seorang yang zalim atau diketahui memiliki harta yang haram
5. Tidak terdapat perkara mungkar seperti minuman arak serta pergaulan bebas lelaki dan perempuan.

TUJUAN PENSYARIATAN WALIMATULURUS

1. Mensyukuri nikmat Allah SWT atas perkahwinan yang didirikan
2. Merapatkan hubungan silaturrahim kerana saling berinteraksi
3. Menghebahkan perkahwinan kepada masyarakat untuk menghindarkan sebarang fitnah

Hukum penuhi undangan walimatulurus : **Fardhu Ain**

PERKARA	TALAK	FASAKH	KHULUK	LIAN
MAKSUD	Pembubaran perkahwinan oleh suami dengan lafaz talak yang jelas @ kiasan	Pembubaran perkahwinan melalui kuasa hakim dengan sebab2 tertentu	Pembubaran perkahwinan atas kehendak isteri dgn persetujuan membayar ganti rugi kepada suami	Lafaz sumpah suami apabila menuduh isterinya berzina tanpa ada 4 org saksi @ menafikan nasab
HUKUM	Harus	Harus isteri memohon fasakh	Harus	Wajib untuk mengelakkan suami drp hukuman qazaf
CONTOH	Lafaz Jelas "Aku ceraikan engkau" Lafaz Kiasan "Aku lepaskan engkau mulai hari ini"	Isteri memohon fasakh kerana suami sering memukul hingga menyebabkan kecederaan fizikal	Mahkamah meluluskan permohonan khuluk atas permintaan isteri dgn memulangkan bayaran mahar kepada suami	Suami melafazkan sumpah di hadapan hakim. Isteri mempertahankan diri dgn bersumpah di hadapan hakim
MAKLUMAT TAMBAHAN **P20**	**JENIS-JENIS TALAK** • **TALAK RAJ'I** : Talak yg boleh dirujuk dlm tempoh idah tanpa akad & mahar baharu • **TALAK BAIN**: Talak yg tidak boleh dirujuk kecuali dengan akad dan mahar baharu	**Sebab-sebab** yang membolehkan fasakah: 1. Suami hilang dalam jangka masa panjang 2. Suami berpenyakit yang sukar diubati 3. Suami murtad	**Contoh bayaran ganti rugi** : • Wang tunai • Hartanah • Emas / Perak • Saham • Manfaat • Apa-apa yang dipersetujui oleh kedua-dua pihak	**KESAN LIAN:** 1. Suami isteri tidak boleh rujuk selama-lamanya 2. Anak tidak boleh dinasabkan kpd suami dan tidak berhak mendapat nafkah dan mewarisi pusaka drp ayahnya

IDAH

MAKSUD IDAH: Tempoh masa yang perlu dilalui oleh sorg isteri selepas pembubaran perkahwinan @ selepas lematian suami

HUKUM IDAH : **Wajib**

LARANGAN SEMASA IDAH

- Menerima pinangan lelaki lain secara terang @ kiasan
- Keluar daripada rumah yang disediakan oleh suami kecuali untuk keperluan yang dibenarkan oleh syarak
- Berhias diri kecuali wanita yang dalam idah raj'i

TEMPOH IDAH		
SITUASI	**BERCERAI HIDUP**	**BERCERAI MATI**
Belum putus haid	3 kali suci	4 bulan 10 hari
Telah putus haid	3 bulan hijrah	
Belum pernah disetubuhi	Tiada idah	
Sedang hamil	Sehingga melahirkan anak	

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

RUJUK

MAKSUD RUJUK : Hak suami utk menyambung kembali ikatan perkahwinan dengan isteri yang diceraikan dlm tempoh idah

HUKUM RUJUK : **Harus**

CONTOH : Suami berkata kepada isterinya "aku rujuk engkau utk kembali ke pangkuanku"

SYARAT RUJUK

P21

1. Dengan kerelaan sendiri
2. Bukan perceraian kerana fasakh atau khuluk
3. Bukan diceraikan dengan talak tiga
4. Isteri yang diceraikanj masih dalam tempoh idah

NUSYUZ

MAKSUD NUSYUZ : Keengganan isteri mentaati perintah atau permintaan suami yang sah.

HUKUM NUSYUZ : Haram

CONTOH NUSYUZ

Isteri engganmematuhi perintah suaminya supaya menunaikan solat dan berpuasa.

PERKARA	POLIGAMI	HADHANAH	ANAK ANGKAT
MAKSUD	Amalan beristeri lebih daripada seorang pada satu masa	Penjagaan kanak2 yg masih kecil dan belum berupaya untuk menguruskan dirinya sendiri	Anak org lain yg diperlihara spt anggota keluarga sendiri tetapi tidak mempunyai hak spt anak kandung yg ditetapkan oleh syarak
HUKUM	Harus	Wajib	Harus
MAKLUMAT TAMBAHAN	**Kelayakkan berpoligami:** 1. Tidak melebihi empat orang isteri 2. Boleh berlaku adil terhadap isteri2nya dari aspek lahiriyah spt pakaian dan tempat tinggal 3. Mampu memberi nafkah zahir dan batin	Ibu ialah org yang paling berhak utk menjaga anak selepas perkahwinannya dibubarkan. Namun terdapat sebab-sebab tertentu yang boleh menyebabkan haknya terbatal **P22**	(see table below)

HAK	ANAK KANDUNG	ANAK ANGKAT
Nafkah dan kebajikan	✓	✓
Harta hibah	✓	✓
Harta wasiat	✓	✓
Faraid	✓	✗
Wali dlm perkahwinan	✓	✗
nasab	✓	✗

IMPLIKASI PERKAHWINAN YANG TIDAK MENGIKUT SYARIAT DAN UNDANG-UNDANG ISLAM

1. Pasangan **boleh didenda** jika disabitkan dengan kesalahan berkahwin tanpa mengikut saluran yg betul bg negeri masing-masing
2. Pasangan terpaksa **dipisahkan** jika didapati perkahwinan tidak sah mengikut hukum syarak
3. Isteri **tidak punyai dokumen** yg sah utk membuat sebarang tuntutan spt hadhanah & harta pusaka jika berlaku kematian suami
4. Ke**sukar**an mendaftarkan kelahiran anak untuk mendapatkan **sijil kelahiran**

PENGURUSAN HARTA SELEPAS KEMATIAN

ASPEK	WASIAT	FARAID
MAKSUD	Ikrar yg dibuat oleh seseorang semasa hidup utk agihkan harta selepas kematiannya menurut hukum syarak	Pembahagian harta seorang Islam yg telah meninggal dunia kpd anggota warisnya menurut hukum syarak
RUKUN	1. Pewasiat 4. Sigah 2. penerima wasiat 3. harta yg diwasiatkan **SUNAT**	1. Orang yang mewariskan harta 2. Waris 3. Harta pusaka **WAJIB**
HIKMAH	1. Mendapat ganjaran pahala yg berpanjangan walaupun selepas meninggal dunia 2. Memanfaatkan harta bagi tujuan kebajikan masyarakat melalui wasiat 3. Menjamin kelangsungan operasi sesebuah organisasi melalui suntikan dana drp wasiat 4. Jaga kebajikan org hampir dgn si mati spt anak angkat @ anggota waris yg tidak layak menerima harta pusaka	1. Mengelakkan berlaku pertelingkahan dalam pembahagian harta yang menjejaskan kebahagian dalam keluarga 2. Menjamin kelangsungan hidup waris selepas kematian orang yang mewarisi harta 3. Menegakkan keadilan bagi pihak waris supaya tidak ditipu oleh pihak yg tidak bertanggungjawab 4. Kekalkan kasih sayang dalam anggota keluarga
CATATAN **P23**	**Cara pengurusan wasiat** 1. Harta wasiat dikira sebaik sahaja kematian pewasiat 2. Harta yang diwasiatkan tidak lebih 1/3 dr keseluruhan harta 3. Dilaksanakan setelah dilangsaikan belanja urus jenazah & hutang si mati	**Jenis waris:** 1. **Ashabul furud** : Waris yang menerima harta pusaka mengikut kadar yang telah ditetapkan oleh syarak 2. **Asobah** : Waris yang menerima baki harta pusaka selepas dibahagikan kepada ashabul Furud

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

PENGURUSAN HARTA SELEPAS KEMATIAN			
RUKUN WASIAT	SYARAT SAH WASIAT	RUKUN FARAID	SYARAT SAH FARAID
PEWASIAT	1. Berakal 2. Baligh 3. Sukarela 4. merdeka	ORANG YANG MEWARISKAN HARTA	1. Kematiannya telah disahkan. Sekiranya kematiannya belum disahkan pembahagian harta tidak dibenarkan
PENERIMA WASIAT	1. Diketahui dgn jelas sama ada individu tertentu atau organisasi 2. Masih hidup.tidak sah wasiat yang umum 3. Mempunyai kelayakkan utk memiliki dan menguruskan harta	WARIS	1. Waris masih hidup 2. Mengetahui status hubungan dengan si mati
HARTA YANG DIWASIATKAN	1. Harta yang bernilai 2. Harta yang boleh dipindah milik 3. Harta yg harus dan bukan sesuatu yg haram	HARTA PUSAKA	1. Harta yang dimiliki oleh si mati. Sekiranya harta pusaka tidak dimiliki oleh si mati pembahagiannya tidak sah
SIGAH	1. Lafaz wasiat boleh digunakan sama ada jelas atau kiasan 2. Penerimaan wasiat berlaku selepas kematian pewasiat	P24	

JENIS HUKUM	MAKSUD	HUKUM	JENIS KESALAHAN
JENAYAH DALAM ISLAM	Kesalahan yang dinyatakan hukumannya dalam al-Quran, as-Sunnah dan sebahagiannya daripada mahkamah	Wajib	
HUDUD	Hukuman kesiksaan yang telah ditetapkan jenis dan bentuknya dalam al-Quran dan as-sunnah	WAJIB P25 *#uhrpanitiapaiSMKKJ sabah*	1. Qazaf 2. Zina 3. Mencuri 4. merompak 5. Minum arak
QISAS	Hukuman kesiksaan yang telah ditetapkan jenis dan bentuk hukumannya secara balasan yang sama seperti dalam al-Quran dan al-Sunnah	• Wajib jika mangsa@ waris mangsa mahukan balasan yang sama • Namun demikian mangsa @ waris mangsa boleh menggantikan balasan tersebut dengan diat atau memaafkannya	1. Pembunuhan 2. Perbuatan yang membawa kepada kecederaan
TAKZIR	Hukuman kesiksaan yang tidak ditetapkan jenis dan bentuk dalam al-Quran dan as-Sunnah, sebaliknya diputuskan oleh mahkamah	• Hakim harus menjatuhkan hukuman berdasarkan ijtihad dan maslahah rakyat dan negara bagi kesalahan yang tiada peruntukannya	1. Teguran 2. Denda 3. Penjara 4. Sebatan 5. Hukuman mati

JENIS KESALAHAN DI BAWAH HUKUMAN JENAYAH HUDUD		
KESALAHAN	MAKSUD	HUKUMAN
MINUM ARAK	Minum sebarang bahan yang memabukkan sama ada dinamakan arak atau tidak, banyak atau sedikit	Sebat 40 kali
MENCURI	Mengambil harta orang lain secara sembunyi (tanpa kerelaannya) dengan tujuan memilikinya	1. Potong tangan 2. Memulangkan barang yang dicuri
QAZAF	Tuduhan zina atau penafian nasab terhadap orang yang baik akhlaknya	1. Sebat 80 kali 2. Tidak diterima sebagai saksi
ZINA	Melakukan persetubuhan haram tanpa nikah yang sah antara lelaki dengan perempuan P26	Penzina bukan muhsan (belum berkahwin) : 1. Sebat 100 kali 2. Buang daerah selama setahun Penzina Muhsan (Sudah berkahwin) : 1. Direjam dengan batu sampai mati

MEROMPAK

Maksud : Melakukan serangan dengan kekerasan untuk merampas harta, membunuh @ menakutkan org awam secara terbuka

Situasi dan Hukuman :

1. Berlaku rampasan harta & berlaku pembunuhan → dibunuh kemudian dipalang
2. Tidak berlaku rampasan harta tetapi berlaku pembunuhan → dibunuh
3. Berlaku rampasan harta tetapi tidak berlaku pembunuhan → dipotong tangan dan kaki secara bersilang
4. Tidak berlaku rampasan harta dan tidak berlaku pembunuhan → buang daerah

JENIS KESALAHAN DIBAWAHY HUKUMAN QISAS

PEMBUNUHAN		PERBUATAN YANG MEMBAWA KEPADA KECEDERAAN	
MAKSUD	Serangan yang mengakibatkan kehilangan nyawa	**MAKSUD**	Perbuatan yang mendatangkan kecederaan
HUKUMAN	1. Mati 2. Diat jika ada pengampunan daripada waris mangsa	**HUKUMAN**	1. Balasan yang sama 2. Diat jika ada pengampunan daripada mangsa atau waris mangsa

SPEKTRUM ILMU:

DIAT (pampasan) ialah jumlah bayaran berdasarkan persetujuan bersama atau ditetapkan oleh mahkamah

SPEKTRUM ILMU:

Jenis-jenis pembunuhan menurut syariat Islam:

1. Pembunuhan dengan sengaja
2. Pembunuhan separa sengaja
3. Pembunuhan tanpa niat

P27

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

HIKMAH HUKUMAN JENAYAH DALAM ISLAM

1. Menegakkan keadilan dalam kalangan manusia agar dapat hidup dengan sejahtera
2. Mendidik dan menghukum bagi sebarang kesalahan dan maksiat yang dilakukan supaya mendapat keampunan drp Allah
3. Menjamin keselamatan, kestabilan dan kedamaian bagi masyarakat dan negara
4. Merancakkan pertumbuhan ekonomi tanpa bimbang kepada sebarang rampasan dan kecurian

SIRAH TINGKATAN 4
ERA PEMERINTAHAN KERAJAAN ISLAM

NO	ZAMAN	PENGASAS KERAJAAN	BIL KHALIFAH	PUSAT PEMERINTAHAN	TEMPOH PEMERINTAHAN	KHALIFAH/PEMIMPIN
1	**KHULAFA AL-RASYIDIN**	Khalifah Al-Rasyidin	4 orang	Madinah	29 tahun	1. Abu Bakar as-Siddiq 2. Umar Bin Al-Khattab 3. Uthman Bin Affan 4. Ali Bin Abi Talib
2	**KERAJAAN UMAIYYAH**	Muawiyah Bin Abi Sufian	14 orang	Damsyik	91 tahun	1. Muawiyah Bin Abi Sufian 2. Abdul Malik Bin Marwan 3. Al-Walid Bin Abdul Malik 4. Umar Bin Abdul Aziz
3	**KERAJAAN ABBASIYYAH**	Abu Al-Abbas Abdullah Bin Muhammad Bin Ali As-Safah	37 orang	Baghdad	524 tahun	1. Abu al-Abbas Abdullah Bin Muammad 2. Abu Jaafar Al-Mansur 3. Harun Al-Rasyid 4. Abu Jaafar Al-Makmun
4	**KERAJAAN UTHMANIYYAH**	Uthman Ertughrul	37 orang	Istanbul	643 tahun	1. Uthman Ertughrul 2. Murad I Bin Urkhan 3. Muhammad Al-Fateh B Murad II 4. Sulaiman Al-Qanuni Bin Salim I

P28

CIRI KEPIMPINAN KHULAFAK AR-RASYIDIN (SIRAH T4)

CIRI	SAIDINA ABU BAKAR	SAIDINA UMAR	SAIDINA UTHMAN	SAIDINA ALI
Tegas	✓	✓		✓
Berpandangan jauh	✓		✓	✓
Berfikiran terbuka		✓	✓	
Setia dgn arahan Rasulullah SAW	✓			
Mengamalkan Syura	✓			
Adil		✓		
Cekap		✓		
Prihatin			✓	
Inovatif			✓	
Berani				✓
Berilmu				✓

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

P29

PENCAPAIAN PEMERINTAHAN KHULAFAK AR-RASYIDIN	
AGAMA	**ABU BAKAR AS-SIDDIQ** • Berjaya memerangi golongan **murtad, nabi palsu** dan golongan yang enggan membayar zakat **UMAR AL-KHATTAB** • Meyebarkan **dakwah islam** hingga tersebar di wilayah Mesir, Parsi dan Rom
POLITIK	**ABU BAKAR AS-SIDDIQ** • Pem**buka**an **wilayah baharu Islam** di sebahagian wilyah Iraq dan Syam **UMAR AL-KHATTAB** • Menubuhkan **majlis Syura, jabatan tentera**, jabatan polis, jabatan percukaian dan jabatan perbendaharaan negara **UTHMAN BIN AFFAN** • Berjaya **mematahkan pemberontakan** dan penaklukan serta **meluaskan kuasa wilayah Islam** hingga ke Rom, Mesir & Afrika Utara serta menawan Pulau Cyprus
EKONOMI	**UMAR BIN AL-KHATTAB** • Memperkenalkan **pelbagai cukai** baharu seperti jizyah dan kharaj • Memajukan sistem pengairan dan saliran melalui pembinaan **terusan Amirul Mukminin di Mesir** dan empangan Abu Musa di Basrah • **Mengemaskini Baitul Mal** dan meneroka tanah baharu utk memperbanyak hasil pertanian **ALI BIN ABI TALIB** • Meneruskan kutipan jizyah yang dikenakan terhadap golongan zimmi

P30

PENCAPAIAN PEMERINTAHAN KHULAFAK AR-RASYIDIN (SIRAH TINGKATAN 4)	
SOSIAL	**UMAR AL-KHATTAB** • Mengasaskan **takwim Islam** sebagai asas permulaan pengiraan tahun hijrah • Perkenalkan **undang-undang pentadbiran tanah** utk menghormati hak sosial dan menjaga kebajikan rakyat
KETENTERAAN	**UMAR AL-KHATTAB** • Meneruskan **pembebasan di wilayah iraq** • Membuka **Baitul Maqdis,** Palestin dan Mesir **UTHMAN BIN AFFAN** • Menubuhkan **angkatan tentera laut Islam yang pertama** bagi tujuan keselamatan dan peluasan kuasa.
PENDIDIKAN	**ABU BAKAR AS-SIDDIQ** • **Kumpul & tulis semula naskah al-Quran** susulan 70 org penghafaz al-Quran syahid dlm peperangan Yamamah **UMAR AL-KHATTAB** • Menubuhkan sekolah, iaitu **al-Kuttab** yang dikhususkan untuk kanak-kanak **UTHMAN BIN AFFAN** • Selaraskan bacaan (qiraat) & penulisan mashaf al-Quran gunakan bahasa qurais dgn nama **Mashaf Uthmani**

IKTIBAR PEMERINTAHAN KHULAFAK AR-RASYIDIN

1. Kita hendaklah **mencontohi kepimpinan khalifah** dengan mengutamakan kesejahteraan agama, rakyat dan negara
2. Kita hendaklah **menggiatkan usaha dakwah** agar kebenaran Islam dapat disebarkan
3. Kita hendaklah **mengamalkan akhlak terpuji** agar menjadi contoh teladan yang baik

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

P31

KHALIFAH KERAJAAN UMAIYAH YANG TERKENAL (SIRAH TINGKATAN 4)

NO	NAMA KHALIFAH	SUMBANGAN
1	**Muawiyah Bin Abi Sufian**	1. Jadikan **Damsyik** sebagai pusat pemerintahan Islam yang terkenal 2. Mewujudkan perkhidmatan **pos berkuda** (Diwan al-Barid) 3. Memperkenalkan **cop mohor** rasmi Kerajaan Umaiyah (Diwan al-khatim) 4. Menubuhkan **jabatan setiausaha** (Diwan ar-Rasaail), **jabatan cukai** dan jabatan urusan awam 5. Memperkasakan **armada laut**
2	**Abdul Malik Bin Marwan**	1. Menetapkan **bahasa Arab sebagai bahasa rasmi** dalam urusan pentadbiran negara 2. Mencetak **mata wang dinar** Islam pertama bertulisan arab dan berteks al-Quran 3. **Menaik taraf** perkhidmatan **pos** dan sistem pengangkutan awam 4. Menubuhkan **Diwan al-Jundi** untuk mengurus pertahanan negara
3	**Al-Walid Bin Abdul Malik**	1. Pembukaan wilayah baharu Islam seperti **Andalus dan India** 2. Memperbaik dan memper**cantikkan** seni **Masjid an-Nabawi** 3. Beri perhatian kpd **rakyat berkeperluan khas** spt warga tua dan buta 4. Memper**banyakan jalan raya** menuju ke negeri Hijaz bg memudahkan perjalanan jemaah haji ke Baitullah al-Haram
4	**Umar Bin Abdul Aziz**	1. Mengecualikan cukai Jizyah terhadap kami **Zimmi** hingga ramai yg memeluk Islam 2. Mengeluarkan arahan rasmi utk mem**bukukan hadis** Rasulullah 3. Membina rumah **transit** untuk para pedagang 4. **Naik taraf insfrastuktur awam** spt hospital, jambatan dan jalan raya

P32

KHALIFAH KERAJAAN ABBASIYYAH YANG TERKENAL (SIRAH TINGKATAN 4)

NO	NAMA KHALIFAH	SUMBANGAN #uhrpanitiapaiSMKKJsabah
1	**Abu Al-Abbas Abdullah Bin Muhammad Bin Ali As-Safah**	1. Mengasaskan kerajaan abbasiyah 2. Kembalikan keamanan dgn patahkan serangan luar dari Parsi dan Byzantin 3. mengstabilkan keamanan dalam negara dengan mematahkanpemberontakan oleh golongan syiah dan khawarij
2	**Abu Jaafar Abdullah Bin Mihammad Bin Ali Al-Mansur**	1. Pindahkan pusat pentadbiran dari Damsyik ke Baghdad 2. Menaik taraf sistem cukai 3. Membina sistem pengairan dan saliran 4. Membina hospital di Baghdad 5. Membina masjid al-Syarqiyyah sebagai pusat aktiviti dakwah
3	**Harun Ar-Rashid Bin Muhammad Al-Mahdi Bin Al-Mansur Al-Abbasi**	1. Memperkemas sistem percukaian Islam berpandukan kitab al-Kharaj 2. Mewujudkan jawatan ketua hakim negara 3. Membina Baitul Hikmah (Perpustakaan Agung) 4. Membina kemudahan awam seperti farmasi dan pusat pengajian
4	**Abu Jaafar Abdullah Al-Makmun Bin Harun Ar-Rashid**	1. Mempergiat usaha penterjemahan karya drp bahasa asing ke bahasa Arab 2. Menjadikan Baitul Hikmah sbg pusat penterjemahan negara 3. Membina balai cerap sebagai pusat penyelidikan ilmu 4. Menyediakan biasiswa kepada pelajar-pelajar cemerlang

P33

SIRAH TINGKATAN 5 : KHALIFAH KERAJAAN UTHMANIYYAH YANG TERKENAL

NO	NAMA	T.LAHIR	TEMPOH PEMERINTAHAN	JAWATAN	SUMBANGAN
1	**Uthman Bin Urtughrul**	656 H	27 Tahun	Pemerintah PERTAMA	✓ Satukan wilayah **ANATOLIA SEKATAN** selepas ditinggalkan oleh Byzantine ✓ Isytiharkan kemerdekaan Anatolia drp **KERAJAAN SALJUK** ✓ Mengasaskan Kerajaan Uthmaniyyah
2	**Murad I Bin Urkhan**	726 H	30 Tahun	Pemerintah KETIGA	✓ Bentuk pasukan **JANISSARY** ✓ Modenkan angkatan tentera laut ✓ Jadikan **EDIRNE** sbg ibu kota
3	**Muhammad Al-Fateh Bin Murad II**	833 H	31 Tahun	Pemerintah KETUJUH	✓ Buka **KOTA COSTANTINOPLE** ✓ Satukan empayar di **UTARA BALKAN** utk elakkan serangan Hungary ✓ Wakafkan **AYA SOFIA** sbg masjid ✓ Bina **KOMPLEKS AL-FATIH**
4	**Sulaiman Al-Qanuni Bin Salim I**	900 H	48 Tahun	Pemerintah KESEPULUH	✓ Buka **BELGRADE** ✓ Buka **ALGERIA & TUNISIA** ✓ Susun Undang-undang **KANUNNAME** ✓ Bina hubungan **DIPLOMATIK** dgn **PARANCIS** sebuah kuasa besar

P34

SIRAH TINGKATAN 4 : KEUNGGULAN TOKOH 4 MAZHAB

NO	TOKOH	NAMA PENUH	GELARAN	TEMPAT LAHIR	TARIKH LAHIR	SUMBANGAN	GURU TERSOHOR
1	**IMAM ABU HANIFAH**	Nu'man Bin Tsabit	Abu Hanifah	Kufah	80 H	✓ Pengasas Mazhab Hanafi ✓ Karya : **AL-FARAID**	✓ Hammad Bin Abi Sulaiman ✓ Amru Bin Dinar
2	**IMAM MALIK**	Malik Bin Anas	Abu Abdullah	Madinah	93 H	✓ Pengasas Mazhab Maliki ✓ Karya **AL-MUWATTOK**	✓ Nafi al-Madani ✓ Muhammad Bin Syihab az-Zuhri
3	**IMAM AS-SYAFI'I**	Muhammad Bin Idris	Abu Abdullah	Gaza	150 H	✓ Pengasas Mazhab Syafi'i ✓ Karya : **AR-RISALAH**	✓ Imam Malik Bin Anas ✓ Sufian Uyainah
4	**IMAM AHMAD BIN HAMBAL**	Ahmad Bin Muhammad	Abu Abdullah	Baghdad	164 H	✓ Pengasas Mazhab Hambali ✓ Karya : **AL-MUSNAD**	✓ Imam as-Syafi'i ✓ Abu Yusuf al-Qadhi

P35

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

SIRAH TINGKATAN 5 : KEUNGGULAN TOKOH ISLAM

NO	NAMA	NAMA PENUH	T.LAHIR	T.WAFAT	JAWATAN	SUMBANGAN
1	**SALAHUD DIN AL-AYYUBI** P36	Yusuf Bin Ayyub Bin Syazi	532 H	589 H	Pemerintah Kerajaan Al-Ayyubiyyah	✓ Bebaskan **BAITUL MAQDIS** drp kuasa tentera salib ✓ Kembalikan semula pegangan ASWJ dlm system pendidikan ✓ Ubah sebuah dewan di istana menjadi hospital yg dinamakan **AL-BIMARISTAN AL-ATIQ**
2	**HASAN AL-BANNA**	Hasan Bin Ahmad	1323 H	1368 H	Mursyidul Am Ikhwanul Muslimin	✓ **Karya** : Risalah at-Ta'alim & Al-Ma'thurat ✓ Mengasaskan pertubuhan **IKHWANUL MUSLIMIN** ✓ Muridnya yg masyhur ialah Yusuf Qaradhawi dan Sayyid Qutb
3	**AHMAD BIN IBRAHIM**	Ahmad Bn Muhammad Ibrahim	15 Mei 1916	17 April 1999	Hakim Mahkamah Rayuan dan Mahkamah Syariah	✓ **Karya** : Undang2 Keluarga Islam di Malaysia ✓ Hakim Makhmah rayuan dan Makhmah Syariah ✓ Anggota Panel Pengasas Kuliah Undang2 di UIAM

FAKTOR KEGEMILANGAN KERAJAAN-KERAJAAN ISLAM

ASPEK	KERAJAAN UMAIYAH	KERAJAAN ABBASIYAH	KERAJAAN UTHMANIYAH
AGAMA	1. **Galakan khalifah** telah menyemarakkan aktiviti keilmuan spt pengajian al-Quran & pembukuan hadis 2. Menaik taraf dan bina institusi masjid seperti masjid Nabawi utk rancakkan aktiviti agama	1. **Galakan khalifah** yg memberi peruntukan khas melalui Baitul Mal utk para ulamak jalankan aktiviti dakwah 2. Peranan masjid dan istana sbg pusat pengajian ilmu Islam & penyebaran dakwah	P37 *#uhrpanitiapaiSMKKJsabah*
POLITIK	1. **Pemilihan Damsyik** yg strategik sbg pusat pemerintahan berjaya kukuhkan pentadbiran negara 2. Lantik gabenor berwibawa telah berjaya hapuskan p'berontakkan syiah & khawarj	1. **Pemilihan Baghdad** sbg pusat pentadbiran negara 2. Kestabilan politik mendorong khalifah memajukan negara	**POLITIK** 1. Pemerintah berperanan dengan berkesan sbg ketua tentera, ketua agama dan hakim tertinggi 2. Pemerintah menyelaraskan pemerintahan dan keagamaan dibantu oleh pegawai pentadbiran
EKONOMI	1. **Pengurusan Baitul Mal yg cekap** hingga hasil pendapatan negara melebihi keperluan 2. Kerajaan memanfaatkan hasil drp pertanian & perdagangan utk membangunkan negara	1. **Pengurusan Baitul Mal yg sistematik** bolehkan kerajaan sediakan prasarana dan peluang pekerjaan utk rakyat 2. **Kedudukan Baghdad** di tengah **laluan perdagangan timur & barat** menjadi pusat tumpuan aktiviti perdagangan	

FAKTOR KEGEMILANGAN KERAJAAN-KERAJAAN ISLAM

ASPEK	KERAJAAN UMAIYAH	KERAJAAN ABBASIYAH	KERAJAAN UTHMANIYAH
PENDIDIKAN	1. Jadikan **masjid dan istana** pusat perkembangan ilmu pengetahuan 2. **Galakkan khalifah** agar rakyat kuasai pelbagai ilmu spt ilmu al-Quran, tafsir,hadis dan nahu	1. Jadikan **masjid, istana** dan perpustakaan sbg pusat perkembangan ilmu 2. **Galakan khalifah** beri biasiswa kpd pelajar cemerlang	1. Jadikan **masjid** pusat perkembangan pelbagai ilmu spt ilmu falsafah dan seni bina 2. Naik taraf & bina masjid spt Masjd Kasbah di algeriautk rancakkan aktiviti keagamaan
KETENTERAAN	1. Pasukan tentera yg berdisiplin & **bersemangat jihad** dlm pertahankan agama & negara 2. Kemudahan pangkalan tentera & kapal perang yg dilengkapi **peralatan perang yg canggih** 3. Adaptasi **strategi peperang** dgn meniru corak gerak drp Parsi	1. **Kebajikan tentera** dijaga pemberian gaji & bonus 2. Inovasi **peralatan perang moden dan canggih** ketika itu spt manjanik dan barud 3. **Stategi peperangan** yg mantap spt al-Karadis berjaya kalahkan serangan musuh	1. **Semangat jihad** tentera Islam yg tinggi utk mempertahankan agama & negara 2. **Kebajikan tentera** dijaga dgn menyelaras sistem kenaikan pangkat, imbuhan dan kelengkapan senjata
P38 **SOSIAL**	1. **Kebajikan rakyat** dijaga dgn penyediaan kemudahan asas spt hospital & jalan raya 2. Hubungan erat pemimpin & rakyat wujudkan **perpaduan dan harmoni** dlm masyarakat	1. Layanan adil drp khalifah dgn hapuskan penindasan & perhambaan 2. Kebebasan amalkan agama wujudkan **suasana harmoni** dlm masyarakat	1. **Kebajikan rakyat** dijaga menerusi bantuan kpd golongan yg memerlukan 2. Mewujudkan **suasana harmoni** dlm masyarakat

FAKTOR KEMEROSOTAN KERAJAAN-KERAJAAN ISLAM			
ASPEK	**KERAJAAN UMAIYAH**	**KERAJAAN ABBASIYAH**	**KERAJAAN UTHMANIYAH**
POLITIK	1. Sistem lantikan secara **monarki** menimbulkan perebutan kuasa & persaingan di kalangan anggota keluarga 2. **Pemberontakkan** oleh puak syiah & khawarij serta golongan yg tidak berpuas hati dgn penubuhan kerajaan Umaiyah	1. **Campur tangan** pegawai bangsa parsi & turki dlm pemerintahan 2. Perebutan kuasa antara khalifah sebabkan institusi khalifah menjadi semakin lemah 3. **Perpecahan wilayah** beri peluang kpd pembentukan kerajaan kecil spt kerajaan Saljuk	1. Gerakan yg menuntut kemerdekaan drp wilayah-wilayah menyebabkan **negara tidak stabil** 2. **Persaingan politik** dalaman istana & perebutan putera-putera raja untuk mendapatkan kuasa
SOSIAL	1. Sifat **taksub** antara kabilah arab utara dgn selatan mencetuskan perpecahan dan gerakan sulit untuk menumbangkan kerajaan 2. **Sikap diskriminasi** khalifah pd gol mawali spt bangsa parsi & barbar dlm pemilihan jawatan gabenor	1. **Kebajikan rakyat terabai** akibat kelemahan pentadbiran khalifah 2. **Pemberontakan** dlm kalangan puak syiah dan khawarij hingga menggugat ketenteraman awam	
PENDIDIKAN		P39 *#uhrpanitiapaiSMKKJsabah*	**Kelemahahn sistem pendidikan** menyebabkan kekurangan tenaga mahir untuk membangunkan negara

FAKTOR KEMEROSOTAN KERAJAAN-KERAJAAN ISLAM			
ASPEK	**KERAJAAN UMAIYAH**	**KERAJAAN ABBASIYAH**	**KERAJAAN UTHMANIYAH**
EKONOMI		1. Rusuhan & pemberontakan sering berlaku sebabkan **pedagang luar tidak datang** ke Baghdad akibatkan dana Baitul Mal merosot 2. Sektor **pertanian merosot** kerana sistem pengairan tidak dapat dibaiki ekoran masalah kewangan	1. Kemerosotan ekonomi dan beban hutang negara yang tinggi
KETENTERAAN		1. Pertahanan **ketenteraan yg lemah** memudahkan serangan drp pihak musuh spt org Georgia & Armania 2. **Serangan tentera Mongol** (Halagu Khan) runtuhkan kekuatan kerajaan Abbasiyah	1. **Teknologi ketenteraan yang ketinggalan** berbanding kuasa barat hingga kalah dalam peperangan
AKHLAK	1. **Khalifah amalkan cara hidup mewah & boros** dalam perbelanjaan hingga timbul rasa tidak puas hati rakyat 2. **Keruntuhan moral** dikalangan khalifah yg cenderung kepada hiburan dan kekejaman		P40

JAWAPAN SOALAN IKTIBAR DARIPADA BIDANG SIRAH

4 KHULAFAK AR-RASYIDIN

3 KERAJAAN ISLAM

→ **TUNTUT ILMU & PILIH PEMIMPIN**

Kita hendaklah berusaha meningkatkan **ilmu** pengetahuan agar dpt memberi sumbangan kepada umat Islam
Kita hendaklah memilih **pemimpin** yang berwibawa supaya urusan pentadbiran negara berjalan lancar

P41

#uhrpanitiapaiSMKKJsabah

4 IMAM MAZHAB

3 TOKOH ISLAM

→ **SEBAR ILMU & CONTOHI**

Kita hendaklah menyebarkan **imu** dan kepakaran yg dimiliki agar dpt memberi manfaat kpd agama , bangsa dan negara
Kita hendaklah **mencontohi** kegigihan dan kesabaran Imam mazhab dlm menuntut ilmu sbg bukti kecintaan kpd ilmu
Kita hendaklah **mencontohi** kegigihan dan kesabaran tokoh dalam menuntut ilmu sebagai bukti kecintaan kpd ilmu

WASATIYYAH (ADAB TINGKATAN 4)	
MAKSUD Wasatiyyah ialah pendekatan yang sederhana, seimbang, adil dan cemerlang dalam setiap tindakan	
4 PRINSIP WASATIYYAH	**CONTOH SITUASI**
1. KESEDERHANAAN Melakukan sesuatu dengan sempurna, tidak melampaui batas dan mematuhi syarat	Menunaikan tugas dengan sempurna dan penuh bertanggungjawab
2. KESEIMBANGAN Mematuhi keperluan rohani, jasmani dan akal secara sempurna dalam semua keadaan	Rohani : Ikhlas dalam beribadat Jasmani : Berehat selepas penat bekerja Akal : Jauhi barang yang boleh merosakkan akal seperti dadah & arak
3. KEADILAN Meletakkan sesuatu sesuai dengan suasana, masa dan tempat	Menunaikan hak kepada mereka yang berhak menerimanya
4. KECEMERLANGAN Pendekatan yang terbaik dalam melakukan kebaikan dan mencegah kemungkaran serta berkeyakinan teguh pada Allah SWT	Melakukan kebaikan seperti membangunkan negara

HIKMAH MELAKUKAN WASATIYYAH

P42

1. Syiar Islam dapat ditegakkan dengan menyempurnakan akhlak dan nilai-nilai murni
2. Tahap pendidikan masyarakat dapat ditingkatkan mengikut keperluan negara
3. Masyarakat yang aman damai dan bersatu padu dapat dibangunkan dengan melaksanakan prinsip-prinsip keadilan